

EUROPEES PARLEMENT

2009 - 2014

Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

2012/2150(INI)

20.9.2012

ADVIES

van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

aan de Commissie economische en monetaire zaken

inzake het Europees semester voor economische beleidscoördinatie: uitvoering
van de prioriteiten voor 2012
(2012/2150(INI))

Rapporteur voor advies (*): Marije Cornelissen

(*) Medeverantwoordelijke commissie – artikel 50 van het Reglement

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie werkgelegenheid en sociale zaken verzoekt de ten principale bevoegde Commissie economische en monetaire zaken onderstaande suggesties in haar ontwerp-resolutie op te nemen:

- A. overwegende dat de economische context onzeker blijft en overwegende dat de lidstaten zich in 2010 hebben verbonden aan de Europa 2020-doelstellingen voor de ontwikkeling van een slimme, duurzame en inclusieve EU-economie; overwegende dat de EU echter niet op schema ligt met de verwezenlijking van de Europa 2020-doelstellingen, aangezien de gecombineerde nationale doelstellingen te laag zijn en de genomen maatregelen niet tot aanzienlijke vooruitgang hebben geleid voor wat bijna alle doelstellingen betreft, met name die met betrekking tot energie-efficiëntie, werkgelegenheid, armoedebestrijding en onderzoek en ontwikkeling;
- B. overwegende dat in de conclusies van de Raad van Europa van 30 januari 2012 het volgende wordt verklaard: 'Groei en werkgelegenheid zullen pas weer opbloeien als we een consequente aanpak volgen die steunt op een brede basis, die een combinatie is van een slimme begrotingsconsolidatie die blijft investeren in toekomstige groei, van gezond macro-economisch beleid en van een actieve werkgelegenheidsstrategie die de sociale cohesie in stand houdt', en overwegende dat de EU de lidstaten dient te ondersteunen bij het creëren van een dynamische omgeving voor economische groei en welvaart via duurzaam beleid;
- C. overwegende dat het Parlement in zijn resolutie van 15 februari 2012 aanbevelingen heeft gedaan inzake werkgelegenheid en sociale aspecten in de jaarlijkse groeianalyse 2012¹, waarin het de Raad heeft verzocht de volgende prioriteiten op te nemen in zijn advies voor het Europees semester 2012: waarborgen van samenhang en vergroten van de ambitie om de Europa 2020-doelstellingen te behalen, steunen van het scheppen van duurzame werkgelegenheid via investeringen en belastinghervorming, verbeteren van de kwaliteit van werkgelegenheid en voorwaarden voor verhoogde arbeidsparticipatie, aanpakken van jeugdwerkloosheid, aanpakken van armoede en maatschappelijke uitsluiting met de nadruk op groepen met geen of beperkte aansluiting op de arbeidsmarkt en versterken van democratische legitimiteit, verantwoording en betrokkenheid;
- D. overwegende dat de maatschappelijke gevolgen van de eurocrisis in veel lidstaten zeer ernstig zijn, en overwegende dat de verdere voorgestelde maatregelen een aantal problemen zullen verergeren, zoals het stijgende aantal faillissementen en huisuitzettingen en forse bezuinigingen in de gezondheidszorg, invalidenzorg en het speciaal onderwijs;
- E. overwegende dat het Europees semester aan belang heeft gewonnen en het proces ervan nu diverse door de lidstaten in te dienen documenten of subdocumenten omvat (nationale hervormingsprogramma's (NHP's), stabiliteits- en convergentieprogramma's (SCP's), nationale sociale rapporten (NSR's) en nationale banenplannen), en overwegende dat in deze documenten een toenemend aantal doelstellingen moet worden aangepakt; overwegende dat de hoeveelheid documenten evenals de overlapping ertussen de transparantie en samenhang van het proces van het Europees semester doen afnemen; overwegende dat de kwaliteit van de door de lidstaten ingediende documenten en het niveau van betrokkenheid van

¹ Aangenomen teksten, P7_TA(2012)0047.

belanghebbenden en nationale parlementen bij de opstelling ervan sterk variëren,

- F. overwegende dat het werkloosheidspercentage van de EU-27 tussen 2008 en halverwege 2012 is toegenomen van circa 7% tot 10,4%, wat neerkomt op circa 25 miljoen personen zonder werk;
- G. overwegende dat meer dan een op de vijf jongeren in de EU geen werk heeft (22%) en een aantal lidstaten kampt met een jeugdwerkloosheidspercentage van meer dan 50%;
- H. overwegende dat 8,3 miljoen Europeanen jonger dan 25 jaar geen onderwijs genieten, noch een opleiding volgen of werken (NEET) en overwegende dat deze cijfers nog steeds toenemen;
- I. overwegende dat meer dan 115 miljoen mensen in de EU-27 met sociale uitsluiting worden bedreigd, omdat zij een hoog risico op armoede lopen, ernstig materieel gedepriveerd zijn of in huishoudens met een zeer lage arbeidsparticipatie leven;

Vorderingen in de richting van Europa 2020

- 1. betreurt dat, ondanks de bevinding van de Commissie dat de door de lidstaten in hun nationale hervormingsprogramma's (NHP's) vastgestelde toezeggingen ontoereikend zijn om de meeste Europa 2020-doelstellingen te behalen, geen enkele lidstaat in de landenspecifieke aanbevelingen werd aangespoord de nationale doelstellingen te verhogen; verzoekt de Commissie en de Raad het gebrek aan nationale ambitie in de jaarlijkse groeianalyse (AGS) van 2013 aan te pakken en ervoor te zorgen dat de nationale doelstellingen in de NHP's van 2013 van het niveau zijn dat nodig is om alle Europa 2020-kerndoelstellingen te behalen;

Scheppen van duurzame werkgelegenheid

- 2. is ingenomen met de mededeling 'Op weg naar een banenrijk herstel' (COM(2012)0173) van de Commissie en de werkdocumenten van haar diensten; verzoekt de Commissie de exploitatie van het banenscheppend potentieel van de groene economie, maatschappelijke en gezondheidszorg en de ICT-sector tot hoofdprioriteiten te verheffen in de AGS van 2013;
- 3. betreurt het feit dat, ondanks hun politieke toezegging tijdens de Europese Raad in het voorjaar van 2012 en het advies van de Commissie in het werkgelegenheidspakket, de meeste lidstaten geen nationaal banenplan als onderdeel van hun NHP's van 2012 hebben ingediend; betreurt dat de Commissie dit niet tot een verplichting heeft verheven waaraan de lidstaten zich moeten houden, en dringt er bij de Commissie op aan de lidstaten te verzoeken hun NHP's zo snel mogelijk in te leveren; verzoekt voorts dat in de NHP's allesomvattende maatregelen worden uiteengezet voor het scheppen van banen en groene werkgelegenheid, een verband tussen werkgelegenheidsbeleid en financiële instrumenten, arbeidsmarkthervormingen, een duidelijk tijdschema voor de uitvoering van de meerjarige hervormingsagenda in de komende 12 maanden en een indicatie van zowel de terreinen als de regio's met tekorten en overschotten aan specialisaties; verzoekt de Commissie gevolg te geven aan haar plannen voor een op objectieve gegevens gebaseerd monitoringsysteem voor de arbeidsmarkt, alsmede aan haar plannen voor een individueel traceringsysteem voor landen die niet aan de landspecifieke aanbevelingen voldoen;

4. stelt voor dat de Commissie toezicht houdt op de voorbereiding van NHP's;
5. is ingenomen met de aanbeveling om belasting te verschuiven van arbeid naar activiteiten die schadelijk zijn voor het milieu, waarbij het belastingsysteem op de langere termijn wordt vereenvoudigd en aangepast aan de economische en maatschappelijke situatie in de lidstaten; verzoekt de lidstaten deze aanbeveling uit te voeren en ervoor te zorgen dat dit geen negatieve gevolgen heeft voor de lagere inkomens;
6. is ingenomen met de nadruk die wordt gelegd op hulpbronnefficiënte programma's, die een aanzienlijk werkgelegenheidspotentieel hebben, gunstig voor het milieu zijn, duurzame banen opleveren en voor zowel openbare als private financiering een duidelijk rendement op investeringen bieden;
7. is ingenomen met de nadruk die wordt gelegd op het aan banden leggen van de belastingontduiking, omdat dit een probleem is dat alle lidstaten treft en de nationale belastinginkomsten, die noodzakelijk zijn voor economisch herstel, aanzienlijk kan verminderen;
8. wijst erop dat ondernemingen uit de sociale economie deel uitmaken van het Europees sociaal model en de interne markt en derhalve grote erkenning en steun verdienen, en dat hun specifieke karakter in aanmerking moet worden genomen bij het ontwerpen van Europees beleid; herhaalt haar verzoek aan de Commissie om een kader voor de sociale economie te ontwikkelen, waarin de componenten ervan worden onderkend en waarbij zowel de lidstaten als de belanghebbenden worden betrokken teneinde de uitwisseling van beste praktijken te bevorderen, omdat dit een belangrijk element van het Europees sociaal model en de interne markt is;
9. benadrukt het belang van het waarborgen van grotere sociale cohesie, zonder afbreuk te doen aan de medewerking van bedrijven bij het bereiken van dit doel, hetgeen met name kan worden bevorderd door deze bedrijven toe te staan hun innovatieve en effectieve maatregelen in sociale kwesties te promoten middels etikettering, hetgeen nieuwe investeerders aantrekt en tevens de ontwikkeling van een Europees sociaal model op de lange termijn bevordert;
10. is ingenomen met de erkenning van het belang van toegang tot financiering voor kmo's, aangezien deze bedrijven de hoeksteen van werkgelegenheid en het scheppen van banen in de EU zijn en aanzienlijk potentieel hebben om jeugdwerkloosheid en genderverschillen aan te pakken; dringt er bij de lidstaten op aan om in hun nationale groeiplannen absolute prioriteit te geven aan toegang tot financiering voor kmo's;

Kwaliteit van werkgelegenheid

11. betreurt dat de Raad het verzoek van het Parlement om in zijn advies voor 2012 met name aandacht te schenken aan arbeidskwaliteit, niet in acht heeft genomen; is het er met de Commissie over eens dat alle arbeidsovereenkomsten werknemers toegang moeten geven tot een reeks kernrechten waaronder pensioenrechten, sociale bescherming en toegang tot een leven lang leren; verzoekt de Commissie arbeidskwaliteit, opleiding en geavanceerde opleiding, de rechten van kernarbeidskrachten en ondersteuning van de mobiliteit van de arbeidsmarkt, zelfstandig ondernemerschap en grensoverschrijdende mobiliteit door vergroting van de veiligheid van werknemers in een overgangsfase tussen banen, op te

nemen in de AGS van 2013;

12. verzoekt de lidstaten het bestaan en de toename van slechte arbeidsovereenkomsten en schijnzelfstandigheid te bestrijden, en ervoor te zorgen dat personen met tijdelijke of deeltijdarbeidsovereenkomsten, of zelfstandig ondernemers, passende sociale bescherming ontvangen en een opleiding kunnen volgen en, indien haalbaar, een geavanceerde opleiding, en gerelateerde kaderovereenkomsten ten uitvoer te leggen;
13. dringt erop aan de flexibiliteit van de arbeidsmarkt te verbeteren door moderne typen arbeidsovereenkomsten te introduceren; erkent dat deeltijdwerk vaak de keuze van de werknemer is, met name onder vrouwen;
14. is ingenomen met de aanbevelingen betreffende de geringe deelname van vrouwen aan de arbeidsmarkt; merkt evenwel op dat er behoefte is aan een breder gendergelijkheidsperspectief dat verder reikt dan arbeidsparticipatie; verzoekt de Commissie arbeidsmarktsegregatie, ongelijke verdeling van zorgverantwoordelijkheden en de gevolgen van begrotingsconsolidatie voor vrouwen in haar beleidsadvies op te nemen;
15. verzoekt de Commissie en de lidstaten de lage arbeidsmarktparticipatie van achtergestelde groepen aan te pakken, inclusief van personen die tot minderheden behoren (bijv. Roma), afkomstig zijn uit de armste microregio's of een handicap hebben; verzoekt de Commissie en de lidstaten tevens de ongelijke verdeling van banen tussen regio's en sociale groepen alsmede de gevolgen van begrotingsconsolidatie op kwetsbare sociale groepen aan te pakken;
16. verzoekt de Commissie en de lidstaten de impact van hervormingen van de zorgstelsels te volgen en hierover verslag uit te brengen, zoals aanbevolen in de AGS van 2012; benadrukt dat bij het nastreven van de hervorming en modernisering van zorgstelsels hervormingen inclusief moeten zijn, preventieve en vroege interventiemethoden prioriteit dienen te krijgen en gelijke toegang moet worden geboden;
17. merkt op dat een aantal lidstaten aanbevelingen op het gebied van loon hebben ontvangen; benadrukt dat loon bovenal het inkomen is waar werknemers van moeten leven; benadrukt dat de door de Commissie toegepaste praktijk van loonvorming en loonniveaus in programmalanden het risico op armoede onder werkenden of loonongelijkheden kan vergroten, hetgeen nadelig is voor lage inkomensgroepen; verzoekt de Commissie haar beleidsadvies voor de lidstaten waar de lonen ten opzichte van productiviteitsniveaus zijn gestagneerd, uit te breiden, met inachtneming van de autonomie van de sociale partners, zoals is neergelegd in de artikelen 152 en 153, lid 5, van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie (VWEU);
18. is ingenomen met de nadruk op slimme regelgeving en vereenvoudiging, die gericht is op doeltreffende EU-wetgeving wanneer die van meerwaarde is en op voldoende flexibiliteit voor de lidstaten wanneer nationale wetgeving passender is; herhaalt het gevaar van de administratieve lasten die groei en het scheppen van banen tegenhouden, en de noodzaak om ervoor te zorgen dat alle regelgeving geschikt is voor het beoogde doel;

Bestrijding van jeugdwerkloosheid

19. is ingenomen met de toegenomen aandacht van de Commissie en de Raad voor de bestrijding

van jeugdwerkloosheid; verzoekt de Commissie zonder vertraging een bindende Europese jeugdgarantie voor te stellen, onverminderd de nationale wetgevingen, teneinde de situatie van jongeren die geen onderwijs genieten, noch een opleiding volgen of werken (NEET) op doeltreffende wijze te verbeteren en het probleem van jeugdwerkloosheid in de EU geleidelijk te overwinnen; benadrukt dat voor de Europese jeugdgarantie specifieke Europese financiële steun nodig is, met name in de lidstaten met de hoogste jeugdwerkloosheidscijfers, en wenst dat een gedeelte van de onuitgegeven structurele fondsen voor dit doel wordt gebruikt; verzoekt de Raad spoedig tot een besluit te komen inzake de voorstellen in het werkgelegenheidspakket;

Armoede en sociale uitsluiting

20. is ingenomen met de opname van de aanbeveling in het advies voor 2012 om de maatschappelijke gevolgen van de crisis aan te pakken en de verhoogde aandacht voor de bestrijding van armoede in de landenspecifieke aanbevelingen; is echter zeer bezorgd over de toenemende armoede (inclusief armoede onder werkenden en armoede onder ouderen) en werkloosheid in de EU; verzoekt de lidstaten zich ambitieuzer op te stellen, hun maatregelen ter bestrijding van armoede te versterken en de aanbevelingen van de Commissie nauwgezet te volgen; verzoekt de Commissie uitdrukkelijk om armoede onder werkenden, armoede onder mensen met beperkte of geen aansluiting op de arbeidsmarkt en armoede onder ouderen aan te pakken in de AGS van 2013; benadrukt dat artikel 9 van het VWEU een volwaardige plaats moet krijgen in het gehele Europees semester;
21. herhaalt de noodzaak om aanvullende toezeggingen op sociaal vlak van de lidstaten te eisen, door de EU de verantwoordelijkheid te geven voor de uitvoering van de prioriteiten die zijn gekozen in een context van groei en sociale cohesie op de interne markt;

Werkgelegenheid en sociale aspecten van de procedure voor macro-economische onevenwichtigheden

22. verzoekt de Commissie en de Raad het scorebord voor de correctie van macro-economische onevenwichtigheden te herzien en de sociale en werkgelegenheidsdimensie ervan te versterken door onder meer:
- opname van indicatoren inzake inkomensongelijkheid en onderwijsuitgaven;
 - toevoeging van een indicatieve lagere drempelwaarde voor nominale arbeidskosten per eenheid, teneinde buitensporige loonmatiging te voorkomen;
 - verlaging van de maximale indicatieve drempelwaarde voor een gemiddelde werkloosheidsduur van drie jaar;
 - toepassing van symmetrische indicatieve drempelwaarden op de balans van de lopende rekening;
23. verzoekt de Commissie een sterk sociaal programma te presenteren, in combinatie met nauwlettend toezicht, met inbegrip van een lijst met gemeenschappelijke prioriteiten en doelstellingen in het kader van de Europa 2020-strategie;

Maatschappelijke gevolgen van economische aanpassingsprogramma's in de lidstaten in financiële moeilijkheden

24. spreekt haar bezorgdheid uit over het feit dat de lidstaten met een programma voor financiële bijstand geen aanbevelingen inzake de EU 2020-doelstellingen hebben ontvangen; verzoekt de Commissie de gevolgen van de economische aanpassingsprogramma's op de vorderingen in de richting van de Europa 2020-kerndoelstellingen te beoordelen en wijzigingen voor te stellen om het aanpassingsprogramma in overeenstemming te brengen met de Europa 2020-doelstellingen;
25. verzoekt de Commissie samen te werken met de lidstaten om ervoor te zorgen dat soberheidsprogramma's maatregelen voor het scheppen van banen niet in de weg staan en dat groeibevorderende beleidsinitiatieven worden nagestreefd;
26. verzoekt de Raad spoedig tot overeenstemming te komen met het Parlement en onmiddellijk te beginnen met de toepassing van het voorstel om het toezicht op lidstaten met ernstige problemen te versterken, met inbegrip van een beoordeling van de maatschappelijke effecten en volledige samenhang tussen de aanpassingsprogramma's en de algemene richtsnoeren voor het economisch beleid;
27. verzoekt om de uitvoering van een nieuwe manier van werken aan het Europees semester, door sociale prioriteiten in combinatie met economische en begrotingsprioriteiten te bespreken en deze aan elkaar te koppelen;
28. benadrukt de dringende behoefte aan de ontwikkeling van nieuwe instrumenten om sociale onevenwichtigheden en werkloosheid in Europa te bestrijden;
29. verzoekt de Commissie verslag uit te brengen over de geboekte vooruitgang in verband met het door het Parlement in zijn verordening van 1 december 2011 inzake het Europees semester voor economische beleidscoördinatie¹ uitgebrachte verzoek aan 'de Commissie om het maatschappelijke middenveld en de sociale partners te vragen bij te dragen aan een jaarlijks schaduwrapport over de voortgang van de lidstaten ten aanzien van de basisdoelstellingen en de implementatie van de maatregelen zoals voorgesteld in de NHP's';

Verbetering van de democratische legitimiteit, verantwoording en kwaliteit van het proces van het Europees semester

30. verzoekt de Commissie en de Raad tot overeenstemming te komen over concrete maatregelen ter verbetering van de deelname en betrokkenheid van sociale partners, NGO's en plaatselijke autoriteiten bij de formulering en tenuitvoerlegging van duurzaam beleid in het kader van het Europees semester, zowel op nationaal als op Europees niveau; is ingenomen met het feit dat het Cypriotische voorzitterschap deze uitdaging tot een van haar prioriteiten heeft uitgeroepen;
31. verzoekt de lidstaten en de Europese Raad om ministers van sociale zaken en volksgezondheid te betrekken bij het proces van het Europees semester en bij alle stadia van het NHP-proces, aangezien dit een versterking van de rol van de Raad EPSCO met zich

¹ Aangenomen teksten, P7_TA(2011)0542.

meebrengt, hetgeen noodzakelijk is omdat de thema's pensioen, loonbeleid en de belastingwig op arbeid binnen de werkingssfeer van deze raad vallen;

32. herhaalt haar verzoek om verhoogde democratische legitimiteit voor het Europees semester; betreurt dat de Raad de door het Parlement geuite bezorgdheden niet in acht heeft genomen bij het vaststellen van zijn beleidsadvies voor 2012; wijst erop dat het gebrek aan parlementaire betrokkenheid bij het opstellen van beleidsadvies een groot democratisch gebrek is;
33. verzoekt de Commissie verslag uit te brengen over de toepassing van een gemeenschappelijke, uniforme reeks criteria in de gehele EU voor de beoordeling van de NHP's; benadrukt dat normen en gegevens moeten uitgaan van sociale inclusie en milieuduurzaamheid, in aanvulling op economische gegevens; verzoekt de Commissie de lidstaten aan te moedigen sociale indicatoren en gegevens te gebruiken die voortgang en ontwikkeling meten en verdergaan dan de bbp-maatregel, aangezien dit van cruciaal belang is om de vorderingen in de richting van de Europa 2020-doelstellingen te meten;
34. verzoekt de Commissie tot overeenstemming te komen met het Parlement over een AGS-format dat het Parlement vóór goedkeuring door de Raad kan wijzigen, teneinde ervoor te zorgen dat een transparant, interinstitutioneel besluitvormingsproces leidt tot een gemeenschappelijk overeengekomen, democratisch legitiem beleidsadvies;
35. verzoekt de Commissie de kwaliteit, transparantie en democratische verantwoording van het Europees semester te verbeteren door voorstellen te doen voor wetgeving tot vaststelling van de vormvereisten voor het format en de timing van de door de lidstaten in te dienen documenten als onderdeel van het Europees semester, inclusief specifieke verplichtingen inzake het toezicht op de vorderingen in de richting van de Europa 2020-doelstellingen en democratische en transparante procedures die leiden tot de formulering van landspecifieke aanbevelingen;
36. verzoekt de lidstaten tot overeenstemming te komen over procedures die de bevordering van de sociale dialoog, een eerlijk parlementair debat en de betrokkenheid van belanghebbenden bij de formulering en tenuitvoerlegging van NHP's mogelijk maken, en om een gedetailleerd overzicht in hun NHP's op te nemen waarin wordt uiteengezet wie op welke manier bij het proces was betrokken; verzoekt de Commissie de verschillende nationale praktijken met betrekking tot parlementaire procedures en betrokkenheid van belanghebbenden in het Europees semester te evalueren, en de bevindingen tegen januari 2013 in een rapport te publiceren.

UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE

Datum goedkeuring	18.9.2012
Uitslag eindstemming	+: 33 -: 4 0: 1
Bij de eindstemming aanwezige leden	Regina Bastos, Edit Bauer, Heinz K. Becker, Pervenche Berès, Vilija Blinkevičiūtė, Philippe Boulland, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Marije Cornelissen, Emer Costello, Frédéric Daerden, Sari Essayah, Thomas Händel, Marian Harkin, Nadja Hirsch, Stephen Hughes, Ádám Kósa, Jean Lambert, Veronica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Siiri Oviir, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu, Andrea Zaroni, Inês Cristina Zuber
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Kinga Göncz, Richard Howitt, Jan Kozłowski, Svetoslav Hristov Malinov, Anthea McIntyre, Birgit Sippel, Csaba Sógor